

Informatie examens examinatoren

Vakvaardigheidstoets - Niveau 2 en 3

Dit informatiedocument is van toepassing op examens bij de volgende crebo's:

Niveau	Crebocode	Naam kwalificatie
Niveau 2	93560 25022	Meubelstoffeerder
	94610	Montagemedewerker timmerindustrie
	25008	Montagemedewerker industrieel produceren met hout
	94570 25018	Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer
95000 25016	Machinaal houtbewerker	
Niveau 3	93570 25021	Allround meubelstoffeerder
	94621	Allround montagemedewerker gevelelementen
	94622	Allround houtskeletbouwer
	25007	Allround montagemedewerker industrieel produceren met hout
	95570 25015	Allround machinaal houtbewerker
	95580 25017	Allround meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer

Inhoud

Examinering hout & meubelopleidingen	3
Taken en verantwoordelijkheden van een examinator	4
1. Voorbereidingen op de examenlocatie	4
2. Voorbereiding op de vakvaardigheidstoets	4
3. Kandidaten informeren over de vakvaardigheidstoets	4
4. Tijdens de vakvaardigheidstoets	5
5. Na de vakvaardigheidstoets	5
6. (Voortijdig) beëindigen van de vakvaardigheidstoets	6
Beoordelen van de vakvaardigheidstoets	7
1. Gedragsregels voor de examinator	7
2. Het beoordelingsformulier	8
3. Kerntaken, werkprocessen en beoordelingscriteria	9
4. Goed – Voldoende - Onvoldoende	9
5. Verplicht voldoende beoordelingscriteria	10
6. Wanneer is de kandidaat geslaagd?	11

Examinering hout & meubelopleidingen

Aan het eind van de opleiding moet een kandidaat twee examens afleggen.

1. Een proeve van bekwaamheid

De proeve van bekwaamheid wordt in het leerbedrijf uitgevoerd. De kandidaat voert de opdrachten van de proeve van bekwaamheid uit. Hij verzamelt bewijsmateriaal in een portfolio. Daarna volgt een portfoliobeoordeling.

2. Een vakvaardigheidstoets

De vakvaardigheidstoets wordt afgenomen op een examencentrum van het Expertisecentrum Meubel of, in bepaalde gevallen, in een (leer)bedrijf.

Beide examens hebben als doel het vaststellen of de kandidaat bekwaam is als beginnend beroepsbeoefenaar in de betreffende branche. Naast deze vakexamens moet hij ook andere examens afleggen, bijvoorbeeld voor Nederlands.

Beoordelingscommissie

De beoordelingscommissie geeft een oordeel over de uitvoering van de vakvaardigheidstoets. De beoordelingscommissie van de vakvaardigheidstoets bestaat uit twee onafhankelijke examinatoren van Expertisecentrum Meubel.

Als examiner heeft u een aantal taken en verantwoordelijkheden bij de beoordeling van de vakvaardigheidstoets. Deze staan in dit document beschreven. Naast dit document is er het document voor de deelnemer met informatie over de examens. Dit document geeft u ook meer informatie. Het document kunt u downloaden op www.ECMshare/exameninformatie. U hoeft hiervoor niet in te loggen.

Taken en verantwoordelijkheden van een examinator

De vakvaardigheidstoets wordt in de regel afgenomen op een examenlocatie van het Expertisecentrum Meubel. De examinator van de examenlocatie wordt door Expertisecentrum Meubel aangewezen als 1e examinator (secretaris) van de vakvaardigheidstoets. De kandidaat krijgt één of meer opdrachten om uit te voeren binnen een bepaalde tijd (4 tot maximaal 8 uur). Met de toets wordt *een aantal* voor het vak cruciale kerntaken en werkprocessen beoordeeld.

1. Voorbereidingen op de examenlocatie

De 1e examinator zorgt ervoor dat de juiste vakvaardigheidstoetsen, materialen, gereedschappen en machines aanwezig zijn. Hij creëert de optimale omgeving voor de afname van de vakvaardigheidstoets.

U beiden ziet er op toe dat er sprake is van een gestandaardiseerde veilige examensituatie.

2. Voorbereiding op de vakvaardigheidstoets

- U bereidt zich voor door vooraf het examen en de beoordelingsformulieren grondig door te nemen. Voor extra achtergrondinformatie kunt u ook het kwalificatiedossier dat aan het examen ten grondslag ligt doornemen.
- U bereidt zich voor door een grondige inleving in het vereiste vaktechnische niveau en de beroepssituatie waarvoor het te observeren praktijkgedrag kenmerkend is.
- De 1^e examinator is eerste verantwoordelijke.
- De 1^e examinator ontvangt de collega-examinator en leidt deze rond in de examenruimte.
- U neemt vooraf de kandidaten door met de andere examinator, zodat u weet voor welke crebocodes de kandidaten examen doen.
- U vult de gegevens van de kandidaat, datum examenafname en uw naam in op uw beoordelingsformulieren.

3. Kandidaten informeren over de vakvaardigheidstoets

- U ontvangt de kandidaten.
- U registreert de kandidaten op de presentielijst.
- U controleert de legitimatie van de kandidaat.
- De 1^e examinator bepaalt of de laatkomer alsnog aan de vakvaardigheidstoets kan deelnemen. Als regel kunt u hanteren dat indien de kandidaat na 9.45 uur aanwezig is en deze geen gegronde redenen heeft voor zijn/haar te laat komen, dit ter beoordeling van de 1^e examinator van de vakvaardigheidstoets, deze niet meer toegelaten zal worden.

Opmerking:

De kandidaat mag niet aan het examen deelnemen als hij geen gereedschap en/of persoonlijke beschermingsmiddelen bij zich heeft.

- U informeert de kandidaten over de procedures en eventuele gedragsregels tijdens de toetsafname.
- U legt de huisregels uit, o.a.:
  - dat mobiele telefoons moeten worden uitgezet;
  - hoe EHBO is geregeld;
  - wat te doen bij problemen met bijvoorbeeld machines of materialen;
  - wat te doen bij calamiteiten;
  - dat tussentijds verlaten van de examenruimte zonder toestemming niet is toegestaan;
  - dat de examenwerkstukken niet mogen worden meegenomen;
  - dat bekendmaking van resultaten via het ROC gaat.
- U legt de dagindeling uit aan de kandidaten.
- U geeft een rondleiding door de werkplaats en geeft aan:
  - welke machines er gebruikt mogen worden;
  - waar de toiletten zijn;
  - waar de werkbanken zijn met een nummer voor elke kandidaat;
  - waar materialen en (elektrisch) handgereedschap liggen;
  - waar de EHBO-koffer zich bevindt.
- U geeft een instructie van gebruik van de machines.
- U geeft elke kandidaat zijn nummer en envelop met de toets.
- U wijst de kandidaten erop de opdrachten van de toets en eventuele tekeningen goed te bestuderen.

4. Tijdens de vakvaardigheidstoets

- U observeert, onafhankelijk van de andere examinator, gedrag en resultaten (producten, processen) tijdens de vakvaardigheidstoets.
- U legt het verband tussen het geobserveerde gedrag, de werkprocessen en de beoordelingscriteria.
- U vult het beoordelingsformulier in.
- U attendeert de kandidaat een half uur voor de eindtijd van het examen erop dat het examen bijna is afgelopen.
- De 1e examinator noteert de vertrektijd per kandidaat op de presentielijst.

5. Na de vakvaardigheidstoets

U overlegt na de uitvoering van de vakvaardigheidstoets met de andere examinator om tot één gezamenlijk eindoordeel per werkproces te komen. Op basis van dit oordeel moet u tot een gezamenlijk eindoordeel van de toets komen. Wanneer u onderling van mening verschilt over het eindoordeel, moet u elkaars argumenten voorleggen en uiteindelijk tot één gezamenlijk eindoordeel komen.

- De 1e examinator zorgt er voor dat examenopdrachten en bijbehorende bescheiden van de kandidaten die zijn geslaagd worden vernietigd.
- De 1e examinator zorgt er voor dat de examenopdrachten van kandidaten die niet zijn geslaagd, gedurende 6 weken worden opgeslagen.
- In overleg vult de 1^e examinator het examenverslag en evaluatieformulier in.

De 1^e examinerator dient direct na de vakvaardigheidstoets de eindscore vast te stellen en over te nemen op het einduitslagformulier. De 1^e examinerator dient de presentielijst, de volledig ingevulde beoordelings- en einduitslagformulieren en het examenformulier en -verslag binnen twee werkdagen na de vakvaardigheidstoets ter beschikking te stellen aan het Expertisecentrum Meubel. Aanlevering per post dient aangetekend te worden.

6. (Voortijdig) beëindigen van de vakvaardigheidstoets

U bewaakt de tijd. U beëindigt de vakvaardigheidstoets als de kandidaat niet klaar is binnen de vooraf gestelde tijd van de toets. De kandidaat moet stoppen met de toets. U maakt hiervan een aantekening op het beoordelingsformulier.

U moet de vakvaardigheidstoets voortijdig beëindigen als u het gevoel krijgt dat een kandidaat geen of te weinig kennis/ervaring heeft om de toets te maken.

U moet ingrijpen bij slechte handhaving van de veiligheidseisen (onveilig werken) en als er gevaar is voor kandidaten en omgeving. De kandidaat moet bij de tweede waarschuwing stoppen met de vakvaardigheidstoets.

De 1^e examinerator moet deze procedure vooraf aan de kandidaten duidelijk maken.

Beoordelen van de vakvaardigheidstoets

De kandidaat wordt tijdens zijn toets beoordeeld op zijn beroepsbekwaamheid:

- toepassen van beroepsvakkennis
- demonstreren van beroepsvaardigheden
- demonstreren van juiste beroepshouding

De beoordeling van de beroepsbekwaamheid is gebaseerd op het tonen van vereiste vaardigheden en gedrag bij het uitvoeren van werkprocessen, zoals opgenomen in het kwalificatiedossier van de kwalificatie. De hiervoor benodigde (theoretische) kennis is voorwaardelijk: ze wordt verondersteld te zijn geleerd. De theoretische kennis vormt dus geen zelfstandig onderdeel van de toets.

1. Gedragsregels voor de examinerator

- U moet ruim van te voren aanwezig zijn op de examenlocatie.
- U mag de kandidaat niet helpen bij de uitvoering van de vakvaardigheidstoets. U bent beoordelaar, geen begeleider. De kandidaat moet de opdrachten zelfstandig uitvoeren. Uitzondering niveau 1: Kandidaten op niveau 1 mogen wel hulp vragen. De examinerator mag uitleg geven als de kandidaat hierom vraagt.
- U moet als observator een bepaalde afstand houden. U mag de kandidaat niet in de weg lopen.
- U moet zich samen met de andere examinerator verspreiden over de examenruimte.
- U mag tijdens de vakvaardigheidstoets de examenruimte niet verlaten.
- U bent niet gerechtigd om tijdens of na de vakvaardigheidstoets op enige wijze dan ook uitspraken te doen omtrent de voorlopige resultaten van de vakvaardigheidstoets.
- Indien u het noodzakelijk vindt om een kandidaat te raadplegen over de uitvoering van zijn werkzaamheden, dan bent u daartoe gerechtigd. Dit dient alleen te gebeuren als u onvoldoende informatie heeft om tot een goed oordeel te komen.
- U mag aangesproken worden door de kandidaat over de uitvoering van de werkzaamheden. U moet een zodanig neutraal antwoord geven dat de kandidaat hiermee geen voordeel kan behalen ten opzichte van zijn medekandidaten.
- Indien u een kandidaat zijn werkzaamheden zodanig ziet uitvoeren dat er product technische tekortkomingen gaan ontstaan, bent u niet gerechtigd de kandidaat daarover te informeren. Indien de kandidaat melding maakt van de tekortkoming dient u te beoordelen of de kandidaat verder kan gaan met deze tekortkoming of dat de kandidaat nieuw materiaal uitgereikt krijgt. U maakt een aantekening op het beoordelingsformulier.
- Indien u een kandidaat zijn werkzaamheden zodanig ziet uitvoeren dat dit duidelijk schadelijke gevolgen kan hebben voor het materieel, de kandidaat en zijn omgeving, bent u gerechtigd om in te grijpen. De kandidaat zal worden gewezen op de feiten en zal zijn werkzaamheden op de juiste manier moeten hervatten. U maakt een aantekening op het beoordelingsformulier.

- Indien een kandidaat zijn collega-kandidaat behulpzaam is, zonder dat de ander daar daadwerkelijk voordeel mee behaalt, dient u dit niet als onvoldoende te beoordelen. Hierbij valt te denken aan:
  - ⇒ het vasthouden van klosjes tijdens het lijmen,
  - ⇒ het attenderen van een collega-kandidaat op eventuele maatafwijkingen bij machines.
- Indien een kandidaat zijn collega-kandidaat behulpzaam is op een manier dat de ander daar daadwerkelijk voordeel mee behaalt, dient u de kandidaat te sommeren om dit niet meer te doen. Hierbij valt te denken aan:
  - ⇒ het uitvoeren van werkzaamheden voor een collega-kandidaat;
  - ⇒ het maken van onderdelen voor een collega-kandidaat.

2. Het beoordelingsformulier

Het oordeel over de beroepsbekwaamheid geeft u door het beoordelingsformulier in te vullen.

Het beoordelingsformulier bevat de kerntaken en werkprocessen die de kandidaat moet uitvoeren en de daarbij behorende beoordelingscriteria. Door alle beoordelingscriteria na te lopen en te beoordelen, ontstaat een goed beeld van de beroepsbekwaamheid van de kandidaat.

- In de koptekst van het formulier vindt u algemene informatie over de vakvaardigheidstoets.
- Het linker gedeelte van het formulier bevat de kerntaken, werkprocessen, beoordelingscriteria en de op te leveren resultaten.
- Het rechter gedeelte is voor de toelichting op beoordelingscriteria die u als onvoldoende hebt beoordeeld.

Beoordelingsformulier Vakvaardigheidstoets		
	Naam kandidaat:	
	Nummer kandidaat:	25017 Allround meubelmaker/(scheep)interieurbouwer
	Naam examinator:	Dossier: vanaf 1 augustus 2015
	Datum examen:	Examencode: 25017-15
Algemene informatie • Vul een O (onvoldoende), V (voldoende) of G (goed) in, in de kolom O-V-G. Geef een onderbouwing bij een onvoldoende beoordeling. • Op een aantal beoordelingscriteria <u>moet</u> de kandidaat ten minste een voldoende scoren. In de kolom O-V-G zijn deze grijs en met een ! gemarkeerd. De kandidaat moet op alle werkprocessen tenminste een voldoende scoren.		
Kerntaak B1-K1 Machinaal houtbewerken	O-V-G	Onderbouwing
B1-K1-W4 Snijgereedschappen aanbrengen en instellen		
Verzamelt de juiste snijgereedschappen en hulpmiddelen voor de opdracht		
Controleert de snijgereedschappen en hulpmiddelen		
Stelt meerdere snijgereedschappen vakkundig en zorgvuldig samen tot een bewerkingseenheid		
Monteert de snijgereedschappen vakkundig en zorgvuldig		
B1-K1-W4 BEOORDELING (3 criteria voldoende)	!	
B1-K1-W5 Houtbewerkingsmachines instellen		
Stelt maatvoering, toerentallen en/of doorvoersnelheid vakkundig en zorgvuldig in voor de proefbewerking en/of voert parameters op CNC-machines in		
Stelt beveiligingen en hulpstukken vakkundig en zorgvuldig in		
B1-K1-W5 BEOORDELING (2 criteria voldoende)	!	
B1-K1-W6 Proefbewerking uitvoeren		
Controleert het proefstuk vakkundig (na uitvoering van proefbewerking of simulatie)		
Gebruikt daarbij de juiste meetapparatuur		
Stelt als dat nodig is de instellingen van de machine en de snijgereedschappen bij en/of past parameters in CNC-programma's aan om de bewerking te kunnen uitvoeren		
B1-K1-W6 BEOORDELING (3 criteria voldoende)	!	
B1-K1-W7 Bewerkingen uitvoeren met houtbewerkingsmachines		
Gebruikt houtbewerkingsmachines zoals ze bedoeld zijn		
Werkt efficiënt met houtbewerkingsmachines		
Voorkomt verspilling		
Controleert steekproefsgewijs nauwkeurig de maatvoering en de bewerkingskwaliteit	!	
Werkt in een tempo waarmee hij de planning haalt		
Werkt volgens veiligheidsvoorschriften.		
B1-K1-W7 BEOORDELING (5 criteria voldoende)	!	

3. Kerntaken, werkprocessen en beoordelingscriteria

Een kerntaak (●) bestaat uit werkprocessen (●) met meerdere beoordelingscriteria (●). De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op het werkproces en de opdracht die hieraan is gekoppeld. Als beoordelaar is het belangrijk om de titel van het werkproces telkens goed te lezen en na te gaan welke opdracht of onderdeel uit de opdracht betrekking heeft op het werkproces.

● Kerntaak B1-K1 Machinaal houtbewerken	O-V-G	Onderbouwing
● B1-K1-W4 Snijgereedschappen aanbrengen en instellen		
● Verzamelt de juiste snijgereedschappen en hulpmiddelen voor de opdracht		
● Controleert de snijgereedschappen en hulpmiddelen		
● Stelt meerdere snijgereedschappen vakkundig en zorgvuldig samen tot een bewerkingseenheid		
● Monteert de snijgereedschappen vakkundig en zorgvuldig		
B1-K1-W4 BEOORDELING (3 criteria voldoende)	!	
● B1-K1-W5 Houtbewerkingsmachines instellen		
● Stelt maatvoering, toerentallen en/of doorvoersnelheid vakkundig en zorgvuldig in voor de proefbewerking en/of voert parameters op CNC-machines in		
● Stelt beveiligingen en hulpstukken vakkundig en zorgvuldig in		
B1-K1-W5 BEOORDELING (2 criteria voldoende)	!	

4. Goed – Voldoende - Onvoldoende

Elk beoordelingscriterium op het beoordelingsformulier moet worden gescoord. Het formulier kent drie kwaliteitsdimensies: **Onvoldoende(O)**, **Voldoende(V)** en **Goed (G)**.

Wanneer u een beoordelingscriterium en/of werkproces onvoldoende beoordeelt, moet u in de kolom 'onderbouwing' een schriftelijke opmerking hierover plaatsen in het beoordelingsformulier. Dit is ter onderbouwing van het oordeel. Probeer zo concreet mogelijk te zijn.

Niet: de kandidaat heeft de onderdelen slordig gezaagd

Wel: de kandidaat heeft de onderdelen niet in de juiste maat gezaagd.

Volgend schema biedt u houvast bij het geven van een beoordeling.

Beoordeling		
Onvoldoende (O)	Voldoende (V)	Goed (G)
Handelt/rapporteert/communiqueert onder het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.	Handelt/rapporteert/communiqueert zoals van een beginnend beroepsbeoefenaar wordt verwacht.	Handelt/rapporteert/communiqueert beter dan van een beginnend beroepsbeoefenaar wordt verwacht.
Het resultaat is onbevredigend.	Het resultaat voldoet aan de eisen.	Het resultaat stijgt boven de eisen uit.

Concrete voorbeelden hiervan zijn:

Beoordeling voorbeelden		
Onvoldoende (O)	Voldoende (V)	Goed (G)
Vraagt te weinig informatie en uitleg om de opdracht uit te kunnen voeren.	Vraagt informatie en uitleg zodanig dat hij de opdracht kan uitvoeren.	Vraagt informatie en uitleg zodanig dat hij de opdracht kan uitvoeren en kan deze informatie kritisch beoordelen.
Past veiligheidsprocedures en -voorschriften regelmatig niet toe.	Past veiligheidsprocedures en -voorschriften (nagenoeg) altijd toe.	Past veiligheidsprocedures en –voorschriften altijd toe en is alert op onveilige situaties in het bedrijf.

Het kan lastig zijn om te beoordelen of iemand voldoende of goed scoort. Houdt, als dat helpt, de volgende cijfers van de tienpuntsschaal in gedachten:

6 en 7 = Voldoende
 8, 9 en bij uitzondering misschien wel een 10 = Goed

5. Verplicht voldoende beoordelingscriteria

Eén of meer beoordelingscriteria moet de kandidaat verplicht met (ten minste) een voldoende (V) afsluiten. Dit staat grijs gearceerd met een '!' gemarkeerd aangegeven in de beoordelingskolom. Heeft de kandidaat hiervoor een onvoldoende behaald, dan zakt hij voor de vakvaardigheidstoets. Hieronder een voorbeeld uit een vakvaardigheidstoets. Op het beoordelingscriterium 'Levert het eindproduct op volgens geldende kwaliteitsnormen', moet de kandidaat voldoende scoren. De examenkandidaat uit dit voorbeeld zou dus zijn gezakt voor zijn vakvaardigheidstoets.

B1-K2-W5 Meubels en (scheeps)interieurbouwproducten afmonteren	
Bevestigt onderdelen en meubelbeslag vakkundig en zorgvuldig	G
Gebruikt gereedschappen, apparatuur en hulpmiddelen waarvoor ze bedoeld zijn	G
Werkt efficiënt met gereedschappen, apparatuur en hulpmiddelen	G
Werkt in een tempo waarmee hij de planning haalt	G
Levert het eindproduct op volgens de geldende kwaliteitsnormen	! O
B1-K2-W5 BEOORDELING (4 criteria voldoende)	! O

6. Wanneer is de kandidaat geslaagd?

De kandidaat is geslaagd voor de vakvaardigheidstoets als hij alle kerntaken en werkprocessen ten minste met een voldoende afsluit. Deze cesuur vindt pas plaats bij het overleg tussen de examinatoren na de uitvoering van de vakvaardigheidstoets.

Score op een werkproces

- Elk werkproces bestaat uit meerdere beoordelingscriteria.
- Een werkproces is voldoende als op minimaal 75% van de beoordelingscriteria een **Voldoende** is gescoord
- Een werkproces is goed als op minimaal 75% van de beoordelingscriteria een **Goed** is gescoord.

Ter ondersteuning wordt op het beoordelingsformulier onderaan elk werkproces aangegeven hoeveel beoordelingscriteria de kandidaat verplicht voldoende moet hebben om het werkproces met een voldoende af te sluiten.

Score op een kerntaak

- Elke kerntaak bestaat uit meerdere werkprocessen.
- Een kerntaak is **Voldoende** als op 100% van de werkprocessen van die kerntaak minimaal een voldoende is gescoord.
- Een kerntaak is **Goed** als op minimaal 75% van de werkprocessen van die kerntaak een goed is gescoord. Let op! De overige werkprocessen moeten voldoende zijn.

De volgende tabel laat zien hoeveel werkprocessen en beoordelingscriteria een kandidaat moet beheersen voor een voldoende en/of goed.

Beoordeling van een werkproces VVT			Beoordeling van de kerntaak VVT		
Aantal beoordelingscriteria wp:	Voldoende bij minimaal: $\geq 75\%$	Goed bij minimaal $\geq 75\%$	Aantal te beoordelen wp'en in de kerntaak	Voldoende bij 100%:	Goed bij minimaal: $\geq 75\%$
1	1 voldoende	1 goed	1	1 voldoende	1 goed
2	2 voldoende	2 goed	2	2 voldoende	2 goed
3	3 voldoende	3 goed	3	3 voldoende	3 goed
4	3 voldoende	3 goed	4	4 voldoende	3 goed
5	4 voldoende	4 goed	5	5 voldoende	4 goed
6	5 voldoende	5 goed			
7	6 voldoende	6 goed			
8	6 voldoende	6 goed			

